

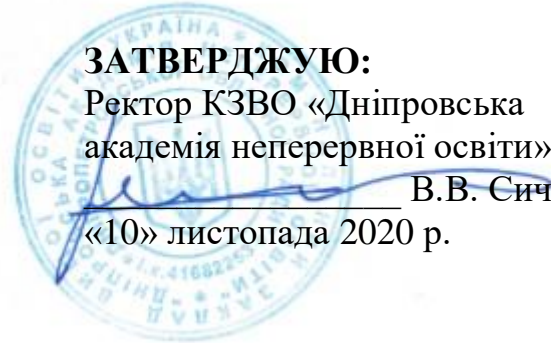
**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ДНІПРОВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Ректор КЗВО «Дніпровська
академія неперервної освіти» ДОР»

В.В. Сиченко

«10» листопада 2020 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ
У КОМУНАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ДНІПРОВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Введено в дію наказом
КЗВО «Дніпровська академія
неперервної освіти» ДОР»
від 10 листопада 2020 р. № 218/2

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Основні терміни і поняття.....	5
3. Види порушень академічної доброчесності.....	5
4. Відповідальність за порушення академічної доброчесності.....	8
5. Порядок виявлення фактів порушення академічної доброчесності та призначення відповідальності за них.....	9
6. Порядок перевірки навчальних, наукових, науково-методичних робіт на наявність ознак академічного плагіату.....	12
7. Попередження порушень академічної доброчесності в освітньо-науковій діяльності університету.....	15
8. Комісія з питань академічної доброчесності учасників освітнього процесу університету.....	16
9. Порядок оскарження рішень про встановлення порушень академічної доброчесності.....	19
10. Прикінцеві положення.....	20

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну доброчесність (далі – Положення) у комунальному закладі вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради» (далі – Академія) закріплює морально-етичні норми, правила поведінки та професійного спілкування між учасниками освітнього процесу; визначає принципи, цінності, норми, правила та умови дотримання академічної доброчесності; види порушень норм і правил академічної доброчесності, заходи їх попередження, виявлення та відповідальності за їх порушення; порядок перевірки та критерії оцінювання навчальних, кваліфікаційних, наукових, науково-методичних робіт на наявність ознак академічного плагіату; організацію роботи Комісії з дотримання академічної доброчесності та Апеляційної комісії з питань академічної доброчесності.

1.2. Положення розроблено на основі норм Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, чинних наказів і рекомендацій Міністерства освіти і науки України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, іншої загальнодержавної нормативної бази, Статуту Академії, Положень про організацію освітнього процесу.

1.3. Основною метою Положення про академічну доброчесність є формування в академії внутрішньої системи забезпечення академічної доброчесності, яка визначає загальноприйняті світовою спільнотою стандарти здійснення освітньої та наукової діяльності здобувачами вищої освіти і співробітниками академії, створює середовище нульової терпимості до порушень академічної доброчесності, етики академічних взаємовідносин.

1.4. Суб'єктами системи забезпечення академічної доброчесності є педагогічні, наукові, науково-педагогічні, інші працівники (далі – Співробітники) та слухачі КПК і здобувачі вищої освіти (далі – Здобувачі) Академії.

1.5. Академічна доброчесність Співробітників та Здобувачів передбачає виконання всіх норм етичних стандартів наукової, педагогічної та навчальної діяльності, викладених у Кодексі академічної доброчесності КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради».

1.6. Дотримання академічної доброчесності в академії пов'язане із сповідуванням учасниками освітнього процесу наступних принципів:

1.6.1. Верховенства права. В академіському середовищі пріоритетом повинно бути дотримання принципу верховенства права, а саме: справедливості, добра, свободи, правової рівності, поваги до людської гідності, честі, істини тощо.

1.6.2. Законності. У своїй діяльності учасники освітнього процесу мають суворо дотримуватися Конституції України, Законів України та підзаконних актів.

1.6.3. Соціальної справедливості. У взаємовідносинах між учасниками освітнього процесу важливим є забезпечення свободи, справедливості, розвитку особистості та її активної участі у житті держави та академії, а також повага до гідності кожної особи, нетерпимості щодо аморальної та неетичної поведінки.

1.6.4. Науковості. Науково-педагогічні працівники зобов'язані об'єктивно висвітлювати наукові факти, поняття, теорії; ознайомлювати здобувачів освіти з новими досягненнями, науковими методами, пояснювати значення теорії для практики; розкривати наукові причинно-наслідкові зв'язки явищ, що вивчаються; викладати навчальний матеріал з позицій останніх досягнень науки й техніки; забезпечувати тісний зв'язок із вимогами сьогодення.

1.6.5. Дотримання авторського права. Науково-педагогічні працівники повинні посилалися на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право і суміжні права; надавати достовірну інформацію про методики й результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну, науково-педагогічну, творчу діяльність; забезпечити виконання письмових робіт без залучення зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання.

1.6.6. Принцип достовірності результатів педагогічної, науково-педагогічної, дослідницької діяльності слухачів КПК і здобувачів вищої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання; об'єктивність оцінювання результатів навчання (не допускати свідомого завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів вищої освіти).

1.6.7. Професіоналізму та компетентності. Передбачає наявність у здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників Академії управлінських та аналітичних здібностей, моральних якостей, внутрішньої культури, емоційного інтелекту, знання ділового етикету, ґрунтовних знань, виконання своїх обов'язків на належному рівні, високу організацію праці.

1.6.8. Партнерства і взаємодопомоги. Означає сприйняття всіх учасників освітнього процесу як рівноправних сторін.

1.6.9. Відкритості й прозорості. Усі процеси, документи в Академії, які стосуються освітньої, наукової, дослідницької, господарської та фінансової діяльності, є прозорими, відкритими, що забезпечує можливість громадського контролю.

1.6.10. Відповідальності. Здобувачі вищої освіти та науковопедагогічні працівники мають брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання, дотримуватися норм цього Положення.

2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ І ПОНЯТТЯ

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.2. Автор – фізична особа, творчою працею якої створено твір.

2.3. Твір (робота, матеріал) – інформація, як результат наукової чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі Інтернет (монографія, підручник, навчальний посібник, стаття, тези, препринт, автореферат і рукопис дисертації (дисертаційна робота), магістерська чи бакалаврська робота, курсова робота чи проект, реферат, есе, контрольна робота тощо).

2.4. Плагіат – оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору (ст. 50 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

2.5. Цитата – порівняно стислий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого (у тому числі оприлюдненого у мережі Інтернет) твору, який використовується, з обов’язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими власні твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

2.6. Унікальність твору (роботи, матеріалу) – співвідношення (у відсотках) матеріалу, що не має збігів з іншими публікаціями, до загального обсягу матеріалу.

3. ВИДИ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Формами проявів академічної недоброчесності є:

3.1. Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства (ст. 69 ч. 6 Закону України «Про вищу освіту»). Видами академічного плагіату є:

- копіювання чужої роботи (як без, так і з відома автора) та оприлюднення її під своїм іменем;
- створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел (компіляція);
- перефразування чужої роботи без належно оформленого посилання на оригінального автора або видавця (рерайт).

3.2. Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових досліджень. Види самоплагіату:

- дуплікація публікацій – публікація однієї й тієї самої наукової роботи (цілком або з несуттєвими змінами) у декількох виданнях, а також повторна публікація (цілком або з несуттєвими змінами) раніше оприлюднених статей, монографій, інших наукових робіт як нових наукових досліджень;

- дуплікація наукових результатів – публікація повністю чи частково одних і тих самих наукових результатів у різних статтях, монографіях, інших наукових працях як нових результатів, які публікуються вперше;

- подання у звітах із виконання різних наукових проектів тих самих результатів як таких, що отримані при виконанні відповідного проекту;

- повторне подання здобувачами освіти письмових робіт, які вже подавалися як звітність із інших дисциплін, без дозволу викладача;

- агрегування чи доповнення даних – суміщення раніше опублікованих і нових даних без їх поділу з відповідними посиланнями на попередню публікацію;

- повторний аналіз раніше опублікованих даних без посилання на попередню публікацію цих даних та раніше виконаного їх аналізу.

3.3. Академічне шахрайство – будь-які дії учасників освітнього процесу, змістом яких є:

- посилання на джерела, які не існують та/або не використовувались у роботі, інше свідоме маніпулювання опису джерела;

- повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (контрольної, індивідуальної, самостійної тощо).

- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо);

- проходження процедур контролю знань підставними особами;

- підроблення підписів у офіційних документах, які засвідчують результати навчання та/або наукової діяльності (відомості результатів успішності Здобувачів, журнали академічних груп, залікові книжки Здобувачів, звіти про наукову діяльність, акти, договори тощо).

3.4. Академічний обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу:

- академічна фабрикація – наведення у письмових роботах здобувачів та в наукових роботах вигаданих чи неперевіраних даних, зокрема статистичних даних, результатів експериментів, розрахунків чи емпіричних досліджень, фотографій, аудіо- та відеоматеріалів тощо; посилання на вигадані джерела інформації або навмисне посилання не на справжнє джерело; приписування іншим особам текстів, думок чи ідей, яких вони не висловлювали чи не публікували;

- академічна фальсифікація – необґрунтоване корегування результатів власних наукових досліджень чи виконання навчальних завдань (таке, що не

базується на повторних чи додаткових дослідженнях, вимірюваннях або розрахунках, виправленні виявлених помилок тощо); наведення у письмових роботах Здобувачів та в наукових роботах свідомо змінених літературних даних та даних, отриманих із інших джерел; зокрема, статистичних даних, результатів експериментів, розрахунків чи емпіричних досліджень, фотографій, аудіо- та відеоматеріалів тощо без належного обґрунтування причин і зазначення методики їх корегування; наведення неповної або викривлена інформації про апробацію результатів досліджень та розробок;

– списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання. Найбільш поширеною формою списування є використання друкованих й електронних джерел інформації при виконанні письмових робіт, зокрема, екзаменаційних та контрольних робіт.

3.5. Академічне хабарництво – надання/отримання учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання/отримання коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі. Неправомірна вигода – це грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи не грошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав.

3.6. Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти; невчасне повідомлення здобувачів освіти про систему оцінювання результатів навчання; застосування системи оцінювання, що не відповідає декларованим цілям та завданням теми, дисципліни, практики, освітньої програми тощо; відсутність об'єктивних критеріїв оцінювання.

3.7. Виконання на замовлення та/або продаж академічних текстів (дисертацій, кваліфікаційних, курсових робіт, навчально-методичної та наукової літератури).

3.8. Приписування результатів колективної діяльності одній чи окремим особам без узгодження з іншими учасниками авторського колективу або внесення до списку авторів наукової чи навчально-методичної праці осіб, які не брали участь у створенні продукту.

3.9. Протиставлення приватних інтересів інтересам Академії – наявність у особи приватного інтересу (зумовленого особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними або юридичними особами) у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або вчинення чи не вчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

3.10. Недбале виконання посадових обов'язків – невиконання або неналежне виконання особою своїх обов'язків через несумлінне ставлення до них, що може негативно вплинути на якість освітнього процесу.

3.11. Порухення вимог академічної етики – цінностей, етичних норм відносин в академічному середовищі, якими керуються учасники освітнього процесу Академії.

4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Академічна відповідальність за порушення академічної доброчесності під час здійснення освітньої та наукової діяльності покладається на Співробітників та Здобувачів Академії відповідно до норм чинного законодавства України.

4.2. Академічна відповідальність не є різновидом юридичної відповідальності і не заважає притягненню осіб до юридичної (кримінальної, адміністративної, цивільної чи дисциплінарної) відповідальності у випадках, передбачених законами. Вона є відповідальністю перед академічною спільнотою за порушення її етичних норм.

4.3. Основні види академічної відповідальності встановлені Законом України «Про освіту». Відповідно до частини 5 статті 42, до основних видів академічної відповідальності Співробітників належать:

- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання;
- відмова в присудженні або позбавлення присудженого педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

4.4. Згідно із частиною 6 статті 42 Закону України «Про освіту» до основних видів академічної відповідальності Здобувачів належать:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із закладу освіти;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати за навчання;
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, додаткові контрольні роботи, тести тощо);
- усне чи письмове повідомлення юридичної або фізичної особи, яка здійснює оплату за навчання, про факт порушення.

4.5. Згідно із частиною 7 статті 42 Закону України «Про освіту», види академічної відповідальності (у тому числі додаткові та/або деталізовані) учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності визначаються спеціальними законами та/або внутрішніми положеннями закладу освіти, що мають бути затверджені (погоджені) основним колегіальним органом управління закладу освіти та погоджені з

відповідними органами самоврядування здобувачів освіти в частині їх відповідальності.

4.6. Додатково до визначених законом видів академічної відповідальності Академія може застосовувати:

- усне зауваження від науково-педагогічного працівника або уповноваженого представника адміністрації (керівника кафедри, інституту тощо);
- попередження про можливість притягнення до академічної відповідальності;
- скерування на додаткове навчання з питань академічної доброчесності;
- зниження оцінки за виконання завдання;
- внесення постійного чи тимчасового запису до реєстру порушень академічної доброчесності (цей запис може бути доступний потенційним роботодавцям, закладам вищої освіти при прийомі на навчання або роботу, а також в інших визначених внутрішніми регуляторними документами випадках);
- виключення з рейтингу претендентів на отримання академічної стипендії або нарахування штрафних балів у такому рейтингу;
- позбавлення почесних звань, нагород, стипендій тощо, присуджених Академії;
- позбавлення права голосу у колегіальних органах Академії або обмеження права на участь у роботі таких органів на певний термін;
- позбавлення права брати участь у конкурсі на отримання фінансування наукових досліджень, стипендій, грантів тощо;
- відрахування чи звільнення.

5. ПОРЯДОК ВИЯВЛЕННЯ ФАКТІВ ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА НИХ

5.1. Виявлення фактів порушення академічної доброчесності Здобувачами під час здійснення ними освітньо-наукової діяльності здійснюються передусім науково-педагогічним працівником (в межах дисциплін, які він викладає) та керівниками письмових (кваліфікаційні, курсові, наукові, реферати, есе тощо) робіт.

5.2. Факти порушення академічної доброчесності Співробітниками Академії виявляються перш за все посадовими особами закладу вищої освіти, зокрема керівництвом структурних підрозділів (кафедри, інституту), спеціалізованих вчених рад, оргкомітетів конференцій, редакцій наукових журналів.

5.3. Рішення щодо академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності схвалюється особами, зазначеними у п.п. 5.1 та 5.2 Положення, Комісією з питань академічної доброчесності.

5.4. Рішення науково-педагогічного працівника про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення Здобувача до академічної відповідальності викладається у формі подання на ім'я завідувача кафедри, у якому повідомляється про ухвалене рішення та обставини виявлення факту порушення академічної доброчесності. Копія подання направляється Здобувачу, щодо якого ухвалено рішення про притягнення його до академічної відповідальності.

5.5. Науково-педагогічний працівник за встановлений факт порушення академічної доброчесності може призначати такі види академічної відповідальності для Здобувачів:

- попередження;
- зниження результатів оцінювання письмової роботи, іспиту, заліку тощо;
- повторне проходження процедури оцінювання письмової роботи, іспиту, заліку тощо;
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, додаткові контрольні роботи, тести тощо) в межах вимог робочої навчальної програми дисципліни.

5.6. Керівник кваліфікаційної роботи за встановлений факт порушення академічної доброчесності може призначати такі види академічної відповідальності для Здобувачів:

- зниження результатів оцінювання кваліфікаційної роботи;
- повторне виконання окремого розділу (розділів) кваліфікаційної роботи;
- недопуск кваліфікаційної роботи до захисту та звернення до Комісії з питань академічної доброчесності щодо вирішення питання відрахування Здобувача з Академії за порушення академічної доброчесності.

5.7. Рішення директора інституту про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення Здобувача до академічної відповідальності викладається у формі подання на ім'я ректора Академії, у якому повідомляється про ухвалене рішення та обставини виявлення факту порушення академічної доброчесності. Копія подання направляється Здобувачу щодо якого ухвалено рішення про притягнення його до академічної відповідальності.

5.8. Рішення екзаменаційної комісії про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення Здобувача до академічної відповідальності викладається у формі протоколу, у якому повідомляється про ухвалене рішення та обставини виявлення факту порушення академічної доброчесності. Протокол направляється завідувачу кафедри або директору інституту в день ухвалення рішення. Копія протоколу направляється Здобувачу щодо якого ухвалено рішення про притягнення його до академічної відповідальності.

5.9. Завідувачі кафедр, директори інститутів можуть призначати такі види академічної відповідальності для Здобувачів, які порушили академічну доброчесність:

- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- повторне виконання кваліфікаційної роботи;
- проведення додаткової перевірки інших робіт, автором яких є порушник.

5.10. Не допускається подання без обґрунтованої інформації по суті порушення, з неправдивою (наклепницькою) інформацією про факт порушення академічної доброчесності, яке базується на неперевірених фактах (носить характер припущення), анонімного клопотання.

5.11. Здобувач має право подати клопотання на ім'я керівника структурного підрозділу (кафедри, інституту) чи ректора Академії у разі, якщо він став свідком порушення академічної доброчесності або готовий надати обґрунтовану інформацію щодо скоєння порушення академічної доброчесності з боку іншого Здобувача чи Співробітника Академії.

5.12. Завідувачі кафедр, директори інститутів, керівники структурних підрозділів та проректори Академії можуть призначати такі види академічної відповідальності Співробітникам, які порушили академічну доброчесність:

- проведення додаткової перевірки на наявність ознак академічного плагіату всіх робіт, автором яких є порушник;
- відкликання з розгляду (друку) робіт, автором яких є порушник і підготовка яких була здійснена з порушенням академічної доброчесності.

5.13. Процедура розгляду факту порушення академічної доброчесності Комісією з академічної доброчесності складається з таких етапів:

- інформування особи про підозру у скоєнні порушення академічної доброчесності;
- проведення службового розслідування;
- підготовка протоколу про результати службового розслідування з висновками та визначенням виду академічної відповідальності.

5.14. Комісія з академічної доброчесності може призначати такі види академічної відповідальності:

- для здобувачів вищої освіти – виключення з рейтингу претендентів на отримання академічної стипендії або нарахування штрафних балів у такому рейтингу, позбавлення академічної стипендії;
- для співробітників Академії – позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання фінансування для проведення наукових досліджень та реалізації освітніх проектів, стипендій, грантів тощо.

5.15. Застосування конкретного виду академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності здійснюється з урахуванням:

- визнання порушником провини у порушенні академічної доброчесності, усвідомлення ним неприпустимості подальших порушень;
- факту співпраці з комісією або відмова від співпраці під час розгляду справи про порушення;
- факту першого порушення або систематичності вчинення порушень, їх сукупності;

- ступеню впливу порушення на репутацію Академії, інституту, кафедри, наукової школи тощо;
- ступеню впливу порушення на якість та подальші результати навчання (для Здобувачів) та здійснення освітньої і наукової діяльності (для Співробітників);
- інших обставин вчинення порушення.

5.16. Кожна особа, стосовно якої розглядається питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомимось з матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності та подати до них пояснення чи зауваження;
- особисто надавати усні та письмові пояснення або відмовитись від них, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, місце і час та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення нею академічної доброчесності та притягнення її до передбаченої Положенням відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до Апеляційної комісії Академії з питань академічної доброчесності у триденний термін після оголошення рішення комісії.

6. ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ НАВЧАЛЬНИХ, НАУКОВИХ, НАУКОВОМЕТОДИЧНИХ РОБІТ НА НАЯВНІСТЬ ОЗНАК АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

6.1. Перевірці на наявність ознак академічного плагіату підлягають:

- навчальні (курсіві роботи, реферати тощо) та кваліфікаційні роботи слухачів КПК і здобувачів вищої освіти першого та другого освітніх рівнів, які на етапі подання до захисту перевіряються безпосередньо керівником навчальної/кваліфікаційної роботи або відповідальними на кафедрі, що призначаються у встановленому порядку;
- науково-методичні праці (підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій, методичні вказівки), монографії та інші роботи, що вимагають рекомендації Вченої ради Академії до видання, і на етапі рецензування перевіряються відповідальними на кожній кафедрі (призначаються у встановленому порядку);
- рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій наукових журналів або оргкомітетів заходів наукового і науково-методичного спрямування (конференцій, семінарів), організацію перевірки яких здійснюють головні редактори/відповідальні секретарі наукових журналів та керівники структурних підрозділів, які організують відповідні заходи;
- дисертаційні роботи і автореферати, організацію перевірки яких здійснюють наукові керівники (консультанти).

6.2. Перевірка на академічний плагіат здійснюється на етапі представлення матеріалів робіт для розгляду кафедрою, редакційною колегією або експертами.

6.3. Безпосередньо перевірку зазначених вище матеріалів за відповідним дорученням здійснюють:

- відповідальні особи з числа висококваліфікованих співробітників кафедри, що призначаються розпорядженням завідувача кафедри;
- інші посадові особи.

6.4. Вищезазначені особи визначають унікальність кожної представленої роботи та надають висновки у роздрукованому вигляді для подальшого розгляду на засіданнях кафедр, оргкомітетів конференцій, експертних комісій спеціалізованих рад. При виявленні факту академічного плагіату вони надають мотивовані висновки для розгляду роботи на засіданні кафедри, оргкомітетів конференцій, експертних комісій спеціалізованих рад.

6.5. Якщо в результаті детальної перевірки роботи встановлено наявність незначних технічних помилок, що виявлені в оглядовій частині роботи, яка не описує безпосереднє авторське дослідження, виявлені текстові, ілюстративні запозичення та парафраза без належного посилання на першоджерело, така робота повертається автору на доопрацювання з наданням можливості повторної перевірки. Причини повернення роботи зазначаються у протоколі перевірки. Після виправлення всіх зауважень відповідальний за перевірку проводить повторний детальний аналіз роботи та, у разі позитивного рішення, вона допускається до захисту, рецензії або розгляду, рекомендується до друку.

6.6. Якщо в результаті детальної перевірки роботи відповідальним за перевірку (за необхідністю – із залученням експерта) встановлено факт наявності навмисних текстових та ілюстративних спотворень, спроб укриття запозичень, наявності у роботах ідей та наукових результатів, які отримані іншими авторами або інші прояви академічного плагіату, то вона не допускається до захисту, рецензування або розгляду, не рекомендується до друку, уважається такою, що не пройшла внутрішнє рецензування. У такому випадку автор (автори) роботи притягаються до академічної відповідальності. Причини недопущення роботи до захисту рецензування або розгляду (відсутність рекомендації до друку), а також вид академічної відповідальності зазначаються у протоколі перевірки. Залежно від запропонованого виду академічної відповідальності рішення приймається уповноваженою особою або Комісією з академічної доброчесності.

6.7. Остаточне рішення щодо наявності у роботі ідей та наукових результатів, які отримані іншими авторами, та (або) відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання за мотивованими висновками приймається кафедрами, експертними комісіями спеціалізованих рад, редколегіями журналів та оргкомітетами конференцій на своїх засіданнях. При прийнятті рішення враховується специфіка роботи, що перевіряється на наявність академічного плагіату, вид роботи (стаття, дисертація, кваліфікаційна робота, навчальна робота тощо) та її унікальність.

6.8. Результати перевірки на академічний плагіат оформлюються протоколом (засідання кафедри, експертної комісії, редакційної колегії журналу, оргкомітету конференції тощо) у вигляді рішення щодо дозволу до опублікування матеріалів, допуску до захисту, відправку матеріалів на доопрацювання (або про видачу іншого варіанта завдання для навчальних робіт та кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти першого та другого рівнів освіти, КПК) або відхилення без права подальшого розгляду.

6.9. При поданні письмових робіт, які підлягають перевірці відповідно до Положення, Здобувачі заповнюють і підписують заяву за встановленою формою. Цим самим вони підтверджують факт дотримання вимог академічної доброчесності. Відмова від заповнення та підписання заяви автоматично тягне за собою не допуск роботи до захисту.

6.10. Перевірка навчальних, кваліфікаційних робіт, науковометодичних праць, рукописів статей, тез доповідей, дисертаційних робіт й авторефератів проводиться за допомогою декількох програмно-технічних засобів за вибором кафедри, редакційної колегії, спеціалізованої ради (перелік рекомендується в Додатку) з визначенням унікальності/оригінальності роботи. Обраний програмно-технічний засіб затверджується протоколом засідання кафедри, редакційної колегії, ради молодих вчених тощо.

6.11. При цьому використовується така орієнтовна шкала оригінальності (% до загального об'єму матеріалу):

6.11.1. Для науково-методичних праць, рукописів статей, тез доповідей, дисертаційних робіт й авторефератів:

80-100 % оригінальності – висока унікальність, робота допускається до захисту або/та опублікування;

60-79 % оригінальності – середня унікальність, робота потребує доопрацювання та повторної перевірки;

41-59 % оригінальності – низька унікальність, робота потребує суттєвого доопрацювання та повторної перевірки;

40 % і нижче оригінальності – низька унікальність, робота відхиляється без права подальшого розгляду.

6.11.2. Для кваліфікаційних робіт другого (магістерського) рівня:

70% і більше оригінальності – висока унікальність, робота допускається до захисту;

50-69 % оригінальності – середня унікальність;

41-49 % оригінальності – низька унікальність, робота потребує суттєвого доопрацювання та повторної перевірки;

40 % і нижче оригінальності – низька унікальність, робота відхиляється без права подальшого розгляду.

6.11.3. Для кваліфікаційних робіт першого (бакалаврського) рівня та навчальних робіт здобувачів КПК, конкурсів і робіт педагогічних працівників на встановлення (підтвердження) педагогічного звання та вищої освіти:

60 % і більше оригінальності – висока унікальність, робота допускається до захисту або/та опублікування;

59-41 % оригінальності – середня унікальність;
 40 % і нижче оригінальності – низька унікальність, робота відхиляється без права подальшого розгляду.

7. ПОПЕРЕДЖЕННЯ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ОСВІТНЬО-НАУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ АКАДЕМІЇ

7.1. Відповідно до ч.6 ст. 69 ЗУ «Про вищу освіту» Академія вживає заходів щодо дотримання принципів академічної доброчесності Здобувачами та Співробітниками.

7.2. Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

7.3. Дотримання академічної доброчесності Здобувачами передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації».

7.4. Особи, які набули статусу Здобувачів в Академії (були зараховані, переведені чи поновлені на навчання), упродовж двох місяців з дня набуття такого статусу беруть на себе зобов'язання щодо дотримання академічної доброчесності і підписують відповідну Декларацію (Додаток). Цим самим вони підтверджують те, що ознайомились з цим Положенням.

7.5. Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності в Академії використовується комплекс профілактичних заходів:

- ознайомлення Здобувачів й Співробітників із цим Положенням;
- інформування Здобувачів й Співробітників про необхідність дотримання загальнодержавних і внутрішньоакадемічних нормативних

документів, які регламентують питання академічної доброчесності, правил академічної етики;

- підписання Здобувачами та Співробітниками Декларації про дотримання академічної доброчесності;

- проведення семінарів із Здобувачами з питань інформаційної діяльності Академії, правильності написання наукових, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань;

- щорічному проведенні заходів з питань впровадження академічної доброчесності в освітньо-наукову діяльність Академії для Здобувачів та Співробітників;

- створенні інформаційних та методичних матеріалів, присвячених інформаційній грамотності та попередженню плагіату;

- створенні та розміщенні в Академії матеріалів, присвячених популяризації принципів академічної доброчесності;

- перевірка робіт на предмет академічного плагіату (за допомогою спеціалізованих програмно-технічних засобів).

8. КОМІСІЯ З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ АКАДЕМІЇ

8.1. З метою виконання норм цього Положення в Академії створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі Комісія).

8.2. Комісія наділяється правом контрольної функції щодо дотримання академічної доброчесності та наданням їм повноважень щодо виявлення, встановлення та розгляду фактів порушення академічної доброчесності і прийняття рішень про вид академічної відповідальності, що має бути застосований до осіб, які порушують норми академічної доброчесності.

8.3. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом, цим Положенням.

8.4. Склад Комісії затверджується наказом ректора на підставі рішення Вченої ради терміном на один рік. Комісія з академічної доброчесності створюється під головуванням ректора Академії і складається з представників професорсько-викладацького складу кафедр Академії у кількості не менше одного представника кафедри, голови представницького органу профспілкової організації Академії, представників органів студентського самоврядування. До складу комісій не можуть входити особи, які притягувались до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності. У разі встановлення факту порушення академічної доброчесності членом комісії він виводиться з її складу наказом ректора. Залежно від специфіки питання, що розглядається, за потреби, письмовим розпорядженням голови Комісії до її складу вводяться додаткові члени з числа співробітників Академії.

8.5. Комісія зі свого складу обирає Голову, заступника та секретаря. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За

відсутності Голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо здійснює секретар.

8.6. Організаційною формою роботи Комісії є засідання, які проводяться протягом трьох днів після отримання письмового звернення. Засідання комісії вважається правомірним у разі, якщо участь у її роботі бере не менше двох третин членів. Рішення комісії вважаються прийнятими, якщо вони підтримані простою більшістю голосів її членів відкритим голосуванням.

8.7. Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписує Голова та секретар.

8.8. За результатами проведених засідань Комісія готує мотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються ректору для подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

8.9. Комісія, не менше одного разу на рік, звітує про результати роботи на спільному засіданні Вченої ради Академії.

8.10. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення чи підготовки про можливість такого порушення, повинен звернутися до Голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П. І. Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи/навчання, посада/група, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені у некоректній формі, Комісією не розглядаються.

8.11. Повноваження Комісії:

- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;
- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні й програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти;
- ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та науково-дослідницької діяльності;
- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та науково-дослідницьку діяльність Академії;
- надавати рекомендації та консультації щодо способі та шляхів більш ефективного дотримання норм цього Положення.

8.12. Процедура розгляду заяви про порушення академічної доброчесності включає такі стадії:

8.12.1. Повідомлення особи про подання заяви. Особа, яка підозрюється в порушенні академічної доброчесності (далі – відповідач) за

заявою має бути ознайомлена із висунутою проти неї підозрою, особливостями процедури розглядуданого питання. Допускається право відводу відповідача щодо будь-якого члена Комісії, якщо підозри в його упередженості є обґрунтованими. Здобувач чи Співробітник може визнати свою вину вдопущеному порушенні. У такому разі розслідування щодо заяви не проводиться, а факт визнання провини враховується при визначенні виду академічної відповідальності.

8.12.2. Проведення розслідування. Процедура розгляду питання передбачає:

- опитування свідків (свідком може бути будь-який учасник освітнього процесу, якому відомі обставини, що стосуються справи);
- вивчення першоджерел (публікації, підсумкові роботи);
- проведення консультацій з експертами (експертом може бути особа, якій доручено провести дослідження матеріальних об'єктів, явищ і процесів, що містять інформацію про обставини справи, й дати висновок із питань, які виникають під час розгляду справи і стосуються сфери її спеціальних знань);
- інші заходи, необхідні для проведення об'єктивного розслідування.

8.12.3. Завершення розслідування та підготовка висновку. За результатами розгляду питання та з'ясування всіх істотних обставин Комісія готує письмовий висновок, який містить такі складові:

- вступна частина (дата складання та строки проведення розслідування, учасники процедури розгляду порушення засад академічної доброчесності, моральних правил чи етичних норм та зміст заяви);
- описова частина (інформація по суті питання, яка була розглянута Комісією);
- мотивувальна частина (обставини та докази, які Комісія взяла до уваги привирішенні заяви);
- резолютивна частина (офіційні висновки та рекомендації для прийняття рішення).

8.13. Усі учасники розгляду мають бути ознайомлені з його результатами і, в разі наявності, подати письмові зауваження або заперечення до звіту. Рішення про притягнення до академічної відповідальності може бути оскаржене у письмовій формі протягом трьох днів з моменту ознайомлення з прийнятим рішенням.

8.14. Комісія повинна забезпечити конфіденційність розгляду питання про порушення академічної доброчесності та не допускати поширення інформації за межі відповідних регламентних процедур.

Тільки учасники процедури розгляду порушення академічної доброчесності можуть бути ознайомлені зі змістом заяви та матеріалами справи.

9. ПОРЯДОК ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ ПРО ВСТАНОВЛЕННЯ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

9.1. Здобувач чи Співробітник, щодо якого ухвалено рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності та його притягнення до академічної відповідальності, має право протягом трьох днів з дня отримання повідомлення про прийняття такого рішення оскаржити його в Апеляційній комісії з питань академічної доброчесності Університету. Якщо закінчення строку апеляційного оскарження припадає на неробочий день, останнім днем строку вважається перший після нього робочий день.

9.2. Апеляційна скарга подається у письмовій формі на ім'я директора навчально-наукового інституту Академії. У ній обов'язково має бути зазначено рішення, що оскаржується, докази його неправомірності, обґрунтування заперечень, перелік документів та інших матеріалів, що додаються до скарги, підписується особою, яка її подає. Апеляційну скаргу має бути розглянуто протягом п'яти робочих днів від дня її подання.

9.3. Апеляційна комісія діє у такому складі (затверджується наказом ректора): 1) перший проректор Академії; 2) представник підрозділу із забезпечення якості освіти Академії; 3) директор інституту, від Здобувача чи Співробітника якого надійшла апеляційна скарга; 4) по одному представнику від кожного інституту, якого обрано його Вченою радою; 5) представник від Студентського самоврядування, повноваження якого підтверджується витягом з протоколу його засідання); 6) представник Наукового товариства студентів, аспірантів, КПК та молодих учених Академії, повноваження якого підтверджено витягом з протоколу його ради.

9.4. Член Апеляційної комісії не може брати участь у розгляді апеляційної скарги, якщо він виявив факт порушення, або брав участь у прийнятті рішення про встановлення факту порушення та притягнення до академічної відповідальності, або таке рішення ухвалено стосовно цього члена Апеляційної комісії.

9.5. Апеляційна комісія має право ухвалювати рішення за умови присутності на засіданні більше половини її членів. Рішення ухвалюють простою більшістю голосів.

9.6. За результатами розгляду апеляційної скарги комісія може ухвалити одне із таких рішень:

- задовольнити скаргу та скасувати рішення про встановлення факту порушення та притягнення до академічної відповідальності;
- змінити рішення про встановлення факту порушення та притягнення до академічної відповідальності;
- відмовити в задоволенні апеляційної скарги.

9.7. Порушення процедури розгляду питання про встановлення факту порушення та притягнення до академічної відповідальності можуть бути підставою для скасування рішень такого розгляду, лише за наявності доказів того, що виявлені процедурні порушення суттєво вплинули або могли суттєво вплинути на прийняття цього рішення.

9.8. Рішення Апеляційної комісії викладаються у формі протоколу його засідання, який підписується головою та секретарем, і набувають чинності з моменту їх ухвалення. Протокол містить доводи, виходячи з яких комісія ухвалила рішення. Копія протоколу надається заявнику.

10. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

10.1. Це Положення ухвалюється Вченою радою Академії більшістю голосів і вводиться в дію наказом ректора.

10.2. Зміни та доповнення до Положення можуть вноситися наказом ректора або наказом ректора за рішенням Вченої ради Академії або відповідного дорадчого органу. У такому ж порядку Положення скасовується.

10.3. Відповідальність за актуалізацію Положення та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи Академії відповідно до їх функціональних обов'язків.

Схвалено Вченою радою
КЗВО «ДАНО» ДОР»
протокол від 09 листопада 2020 р. №4

Вчений секретар

Пасічник Л.В.